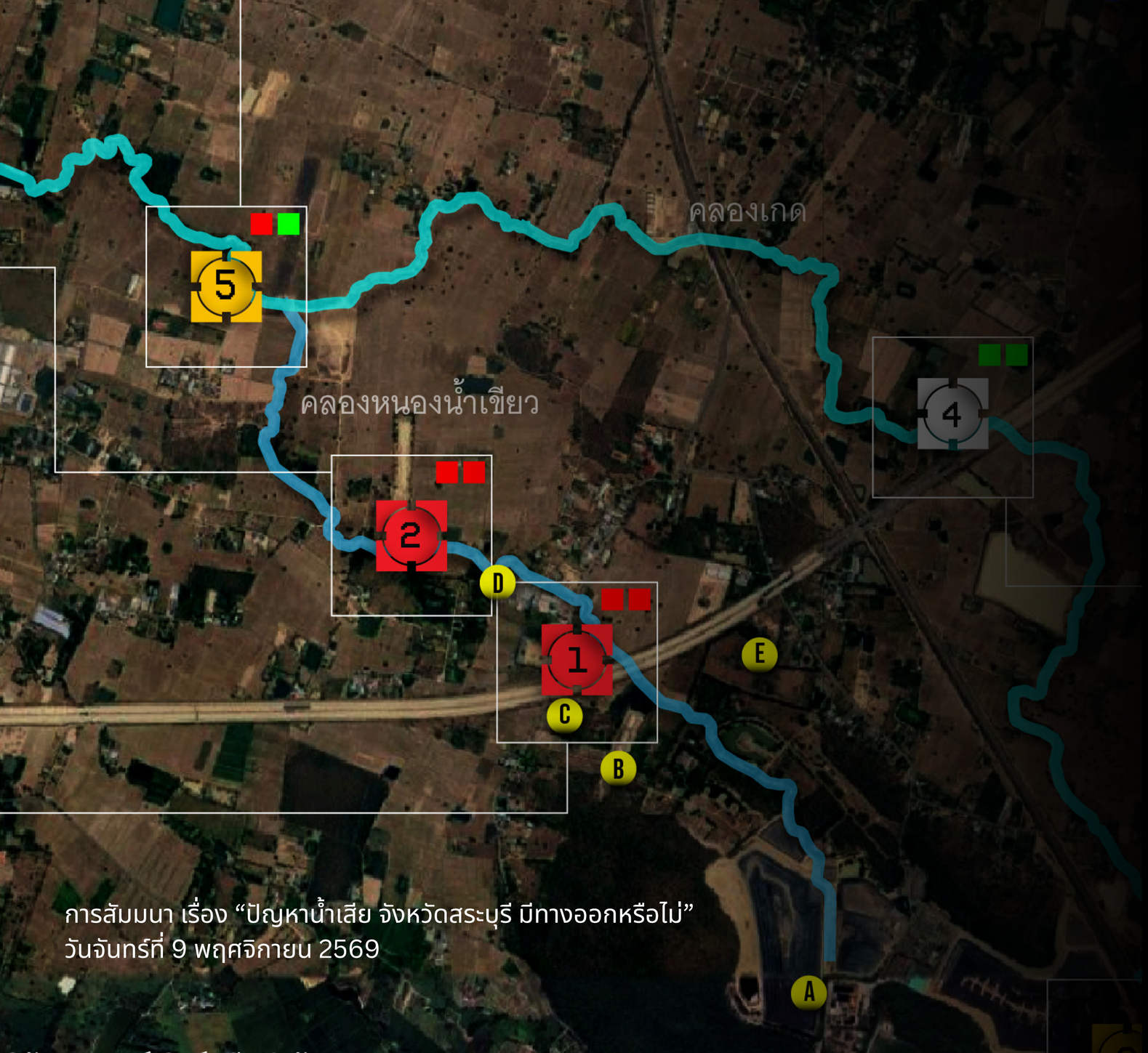

น้ำเสีย สระบุรี

การเฝ้าระวังภาคประชาชน การบังคับใช้กฎหมายของรัฐ และการหยุดมลพิษที่ต้นทาง

เพ็ญโฉม แซ่ตั้ง
มูลนิธิบูรณะนิเวศ

การสัมมนา เรื่อง “ปัญหาน้ำเสีย จังหวัดสระบุรี มีทางออกหรือไม่”
วันจันทร์ที่ 9 พฤศจิกายน 2569

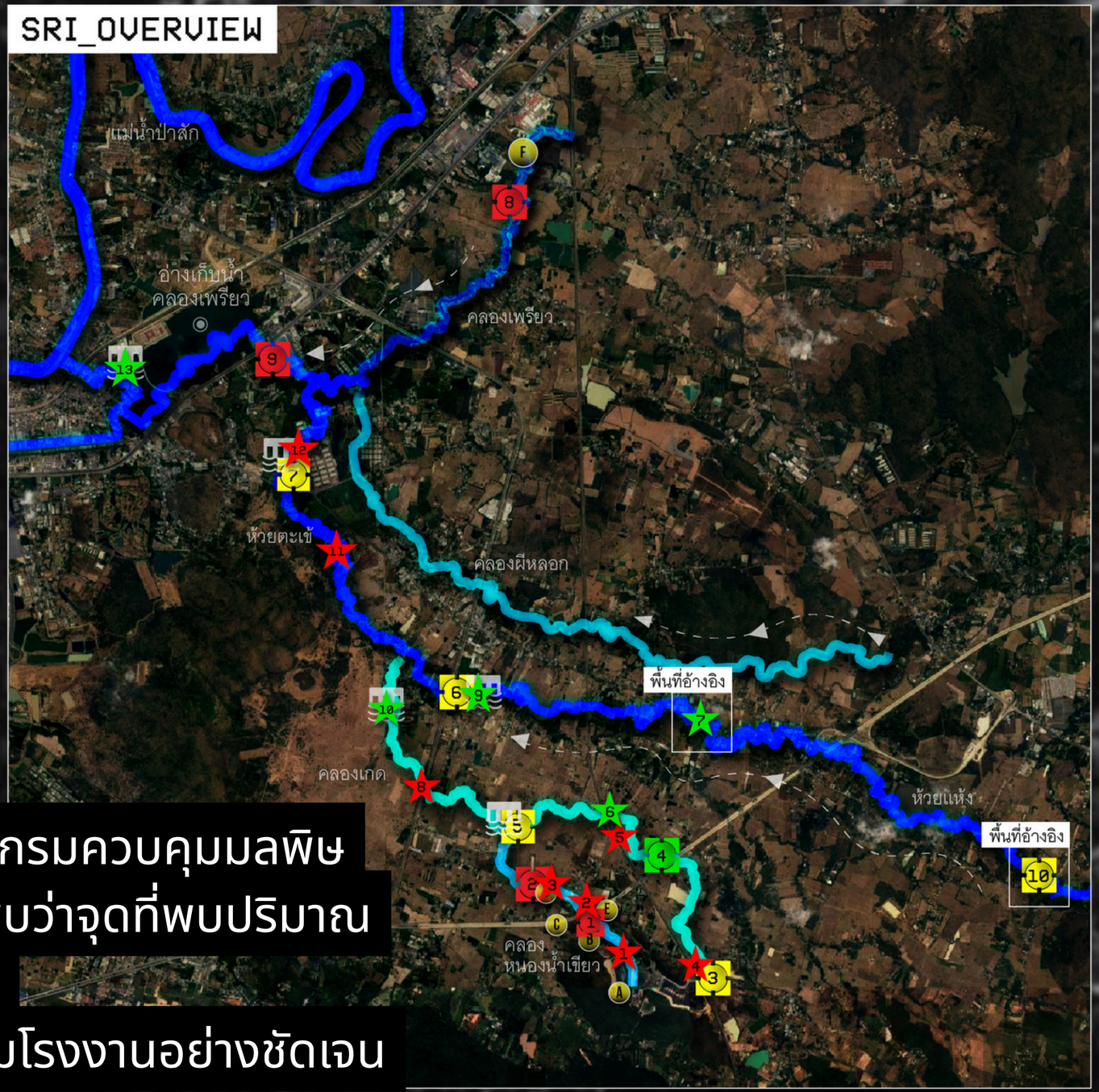

จากการชี้เบาะแสจากประชาชน
ทำให้ทางมูลนิธิบูรณะนิเวศลงพื้นที่
เก็บตัวอย่างตะกอนดินและน้ำ
เพื่อหาหลักฐานพิสูจน์ข้อเท็จจริง

แผนที่แสดงจุดและผลการเก็บตัวอย่างตะกอนดินและน้ำผิวดินของมูลนิธิบูรณะนิเวศและกรมควบคุมมลพิษ

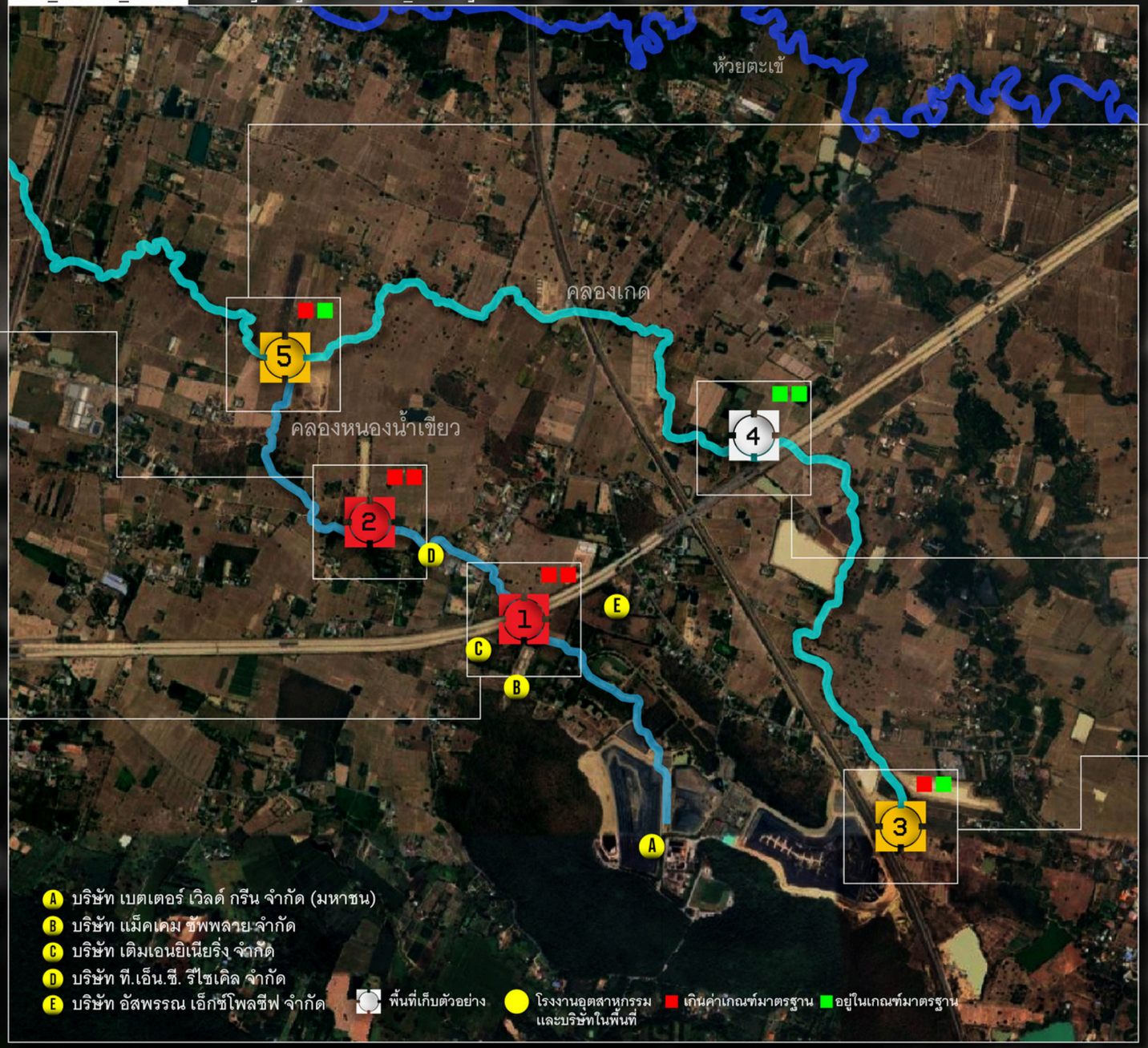
- พื้นที่เก็บตัวอย่างของกรมควบคุมมลพิษ
- พื้นที่เก็บตัวอย่างของมูลนิธิบูรณะนิเวศ
- ทิศทางการไหลของน้ำ
- ฝาย/ประตูระบายน้ำ
- โรงงานอุตสาหกรรมและบริษัทในพื้นที่
  - A บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)
  - B บริษัท แม็คเคม ซัพพลาย จำกัด
  - C บริษัท เติมเอนยิเนียริ่ง จำกัด
  - D บริษัท ที.เอ็น.ซี. รีไซเคิล จำกัด
  - E บริษัท อัสพรรณ เอ็กซ์โพลซีฟ จำกัด
  - F บริษัท เวสท์รีโคเวอรี่ จำกัด

ผลจากการเก็บตัวอย่างกรมควบคุมมลพิษและมูลนิธิบูรณะนิเวศ พบว่าจุดที่พบปริมาณโลหะหนักเกินมาตรฐาน กระจุกตัวอยู่บริเวณกลุ่มโรงงานอย่างชัดเจน

ปริมาณโลหะหนัก

- พบเกินเกณฑ์มาตรฐาน
- พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- พบเกินเกณฑ์มาตรฐานในตะกอนดินหรือในน้ำผิวดิน อย่างใดอย่างหนึ่ง

SRI_FOCUS_AREA KhlongNong Nam Khiao_Khlong Ket

ผลวิเคราะห์ตะกอนดิน 2

43.9 *	ไตรวาเลนท์โครเมียม
2.08 **	ปรอท
2.04 *	แคดเมียม
119 *	ทองแดง
69.2 *	ตะกั่ว
46.6 *	นิกเกิล
298 *	สังกะสี

ผลวิเคราะห์น้ำผิวดิน

0.125	ตะกั่ว
1.24	แมงกานีส
0.0127	สารหนู

ผลวิเคราะห์ตะกอนดิน 1

19*	สารหนู
104 *	ไตรวาเลนท์โครเมียม
4.00 **	ปรอท
3.74 *	แคดเมียม
197 *	ทองแดง
163 **	ตะกั่ว
80.2 **	นิกเกิล
531 **	สังกะสี

ผลวิเคราะห์น้ำผิวดิน

0.129	ทองแดง
0.102	ตะกั่ว
0.013	สารหนู

ผลวิเคราะห์ตะกอนดิน 5

81.8 *	ไตรวาเลนท์โครเมียม
2.16 **	ปรอท
2.15 *	แคดเมียม
79.1 *	ทองแดง
67.0 *	ตะกั่ว
297**	นิกเกิล
1,094 **	สังกะสี

ผลวิเคราะห์น้ำผิวดิน

อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ทุกพารามิเตอร์

ผลวิเคราะห์ตะกอนดิน 4

ผลวิเคราะห์น้ำผิวดิน

อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ทุกพารามิเตอร์

ผลวิเคราะห์ตะกอนดิน 3

2.04 **	ปรอท
1.19 *	แคดเมียม
57.2 *	ทองแดง
86.1 *	ตะกั่ว
153 *	สังกะสี

ผลวิเคราะห์น้ำผิวดิน

อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ทุกพารามิเตอร์

โลหะหนัก (mg/kg)

*		**
≤10	สารหนู	≥33
≤43.4	โครเมียม	≥110
≤0.2	ปรอท	≥ 1
-	ซีลีเนียม	-
-	แบเรียม	-
≤1	แคดเมียม	≥5
≤31.5	ทองแดง	≥150
-	เหล็ก	-
≤36	ตะกั่ว	≥130
-	แมงกานีส	-
≤23	นิกเกิล	≥50
-	เงิน	-
≤120	สังกะสี	≥460

ค่ามาตรฐานโลหะหนักในตะกอนดิน

* เพื่อปกป้องสัตว์หน้าดิน

* * ระดับที่ไม่ปลอดภัยต่อสัตว์หน้าดิน

โลหะหนัก (mg/L)

≤ 0.01	สารหนู
≤ 0.05	เฮกซะวาเลนท์โครเมียม
-	ไตรวาเลนท์โครเมียม
≤ 0.002	ปรอท
-	ซีลีเนียม
-	แบเรียม
≤ 0.005	แคดเมียม
≤ 0.1	ทองแดง
-	เหล็ก
≤ 0.05	ตะกั่ว
≤ 1	แมงกานีส
≤ 0.1	นิกเกิล
-	เงิน
≤ 1	สังกะสี

ค่ามาตรฐานโลหะหนักในน้ำผิวดิน

\- ไม่มีค่ามาตรฐาน

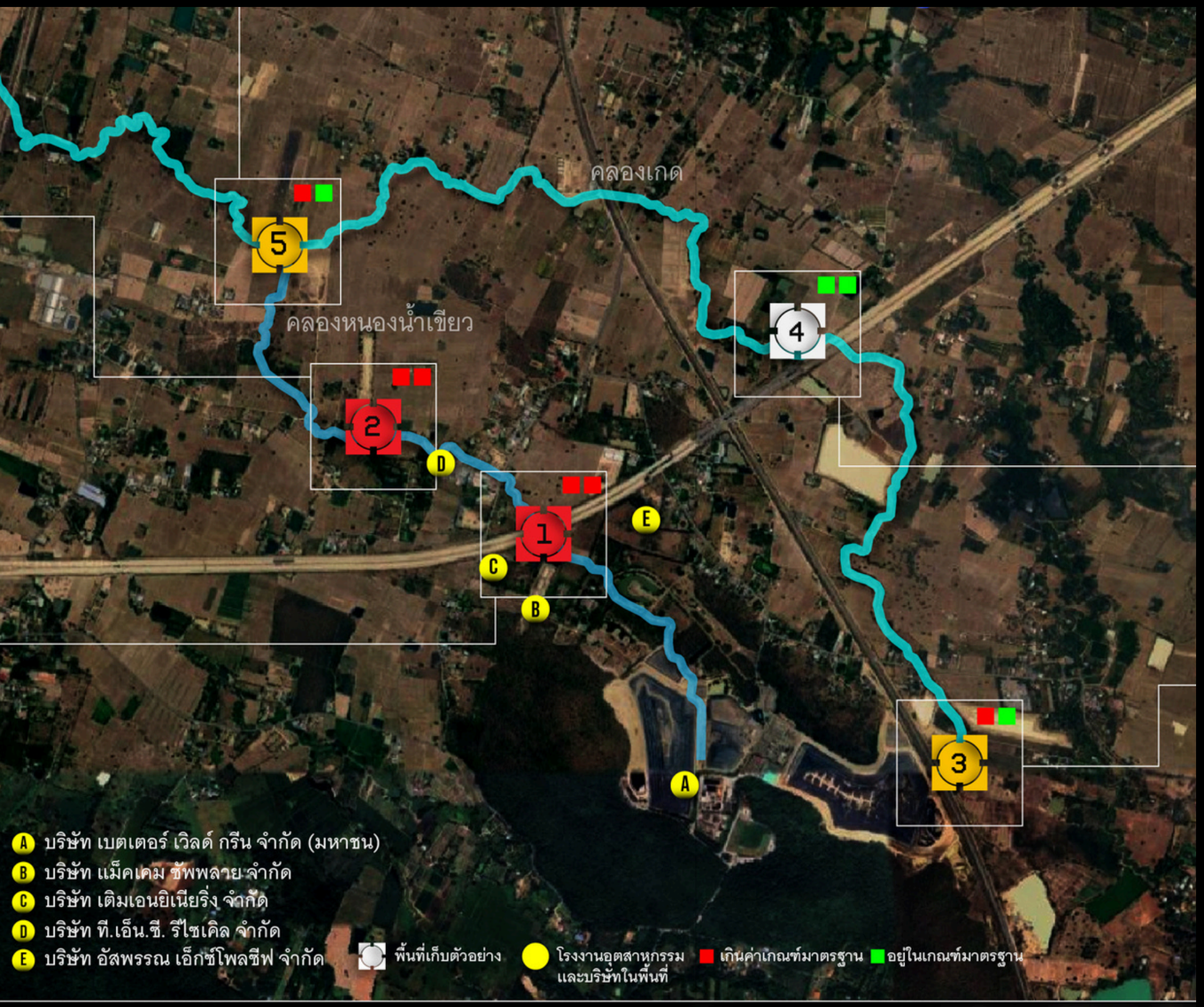
ข้อสรุปจากผลการตรวจสอบตะกอนดิน และน้ำผิวดินในคลองน้ำเขียว คลองเกด คลองห้วยตะเข้ และคลองห้วยแห้ง

- **พบสารมลพิษหลายชนิดร่วมกัน** โดยกระจุกตัวบริเวณต้นน้ำ เป็นเบาะแสที่ชี้ถึงความเป็นไปได้ของแหล่งกำเนิดมลพิษจากกิจกรรมอุตสาหกรรม

- **พบโลหะหนักในตะกอนดินเกินค่ามาตรฐาน**เพื่อปกป้องสัตว์หน้าดิน สะท้อนความเสี่ยงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความสมบูรณ์ของระบบนิเวศแหล่งน้ำ

- **พบโลหะหนักสะสมในตะกอนดินในระดับสูงและน่าเป็นห่วง** บ่งชี้ถึงการสะสมของมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องยาวนาน ไม่ใช่การปนเปื้อนเพียงชั่วคราว

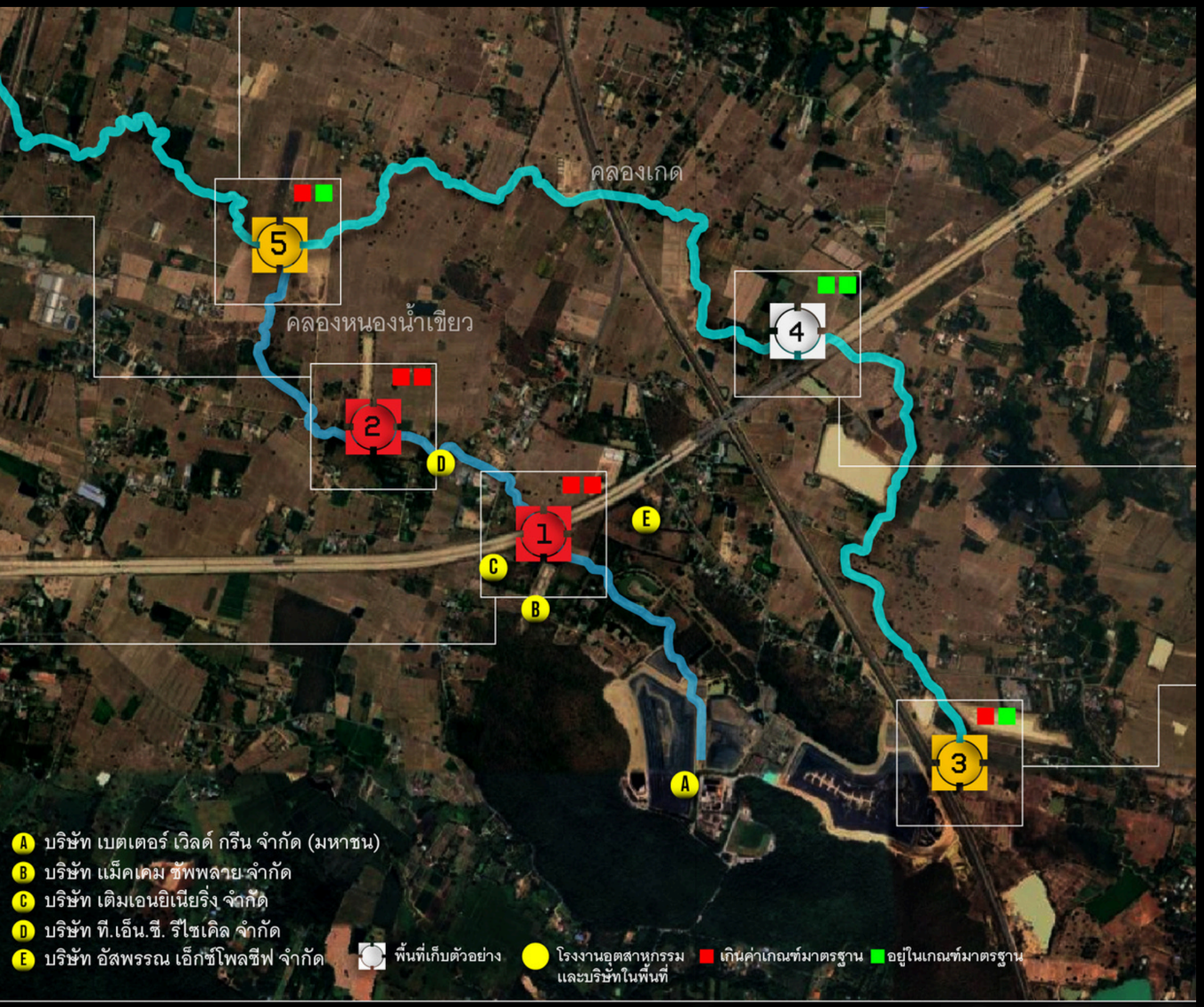
- **ตรวจพบสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในน้ำผิวดิน** แม้มีความเข้มข้นต่ำ แต่ประเทศไทยยังไม่มีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบโดยตรง การตรวจพบจึงเป็นสัญญาณที่ต้องเฝ้าระวัง และอาจเกี่ยวข้องกับการใช้สารตัวทำละลายในภาคอุตสาหกรรม

A บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการ ปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม และรับฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ที่เป็นของเสียอันตราย และรับคัดแยกฝังกลบวัสดุ ที่ไม่มีอันตราย

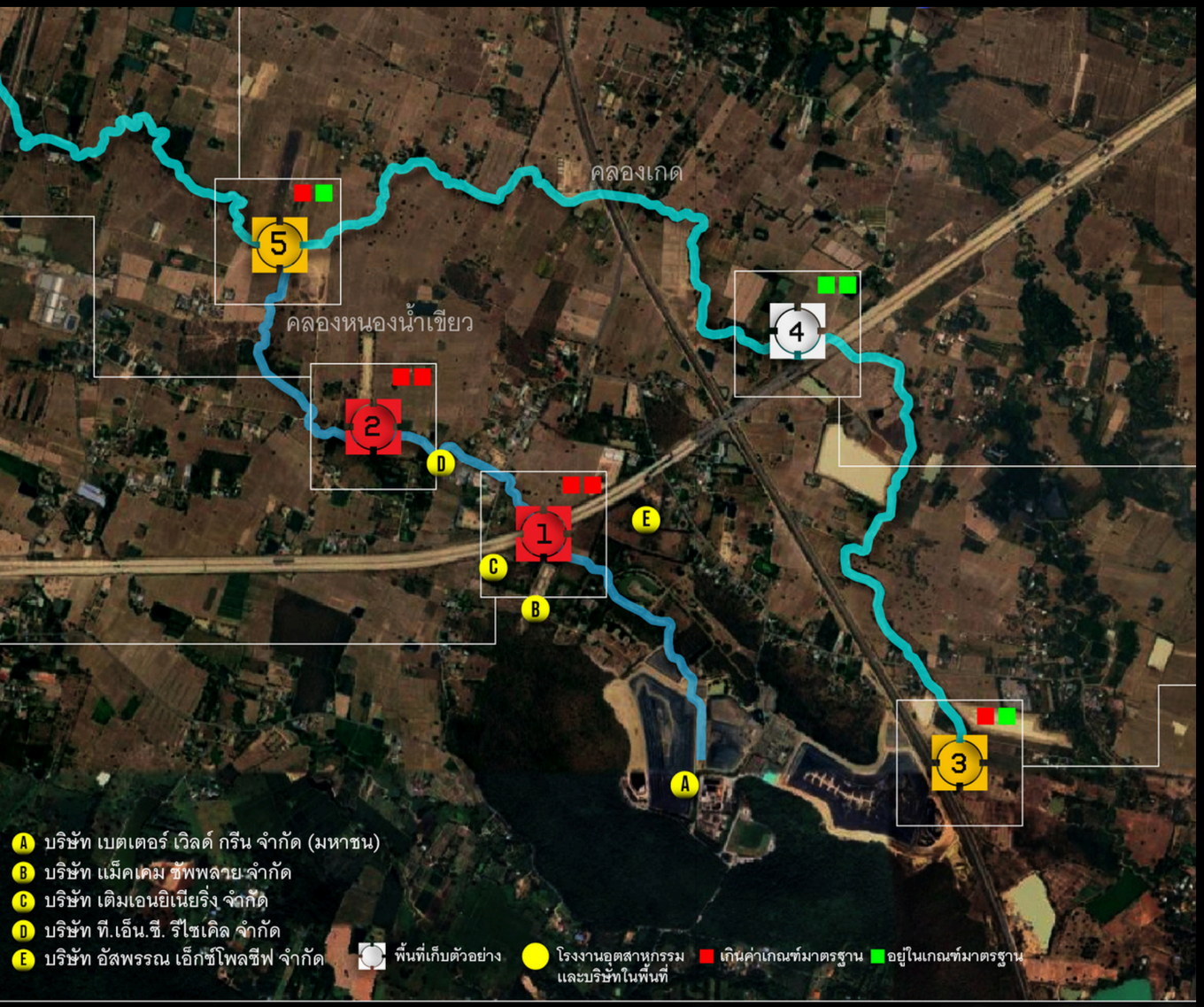
ทะเบียนโรงงานเลขที่ 20190300225401
(ทะเบียนโรงงานรูปแบบเดิม จ3-101-2/40สบ)

บริษัทนี้ให้บริการรับบำบัดและกำจัดขยะหรือวัสดุไม่ใช้แล้วที่ไม่อันตราย และรับบำบัดและกำจัดวัสดุไม่ใช้แล้ว ที่เป็นของเสียอันตราย รวมถึงการรับบำบัดน้ำเสีย จากโรงงาน ประกอบด้วยหลุมฝังกลบของเสีย ที่ไม่อันตราย หลุมฝังกลบของเสียอันตราย บ่อรับน้ำชะจากหลุมฝังกลบ และบ่อสำหรับบำบัดน้ำเสียโรงงานด้วย

B บริษัท แม็คเคม ซัพพลาย จำกัด (โกดัง)
ผู้จัดจำหน่าย นำเข้า-ส่งออก ขนส่ง บริการคลัง
จัดเก็บวัตถุระเบิดเชิงพาณิชย์ และยุทธภัณฑ์
สำหรับงานเหมือง งานก่อสร้าง งานโยธาฯ
และปิโตรเลียม

C บริษัท เติมเอนยิเนียริ่ง จำกัด
จดทะเบียนและอนุญาตให้ใช้งานในฐานะ
"โกดังและคลังจัดเก็บ"
ไม่มีการผลิตวัตถุระเบิดหรือใช้สารอะไรในกระบวน
การผลิต จึงไม่จัดเป็นแหล่งมลพิษ
ที่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสารอันตรายในแหล่งน้ำได้

D บริษัท ที.เอ็น.ซี. รีไซเคิล จำกัด (ทะเบียนโรงงานรูปแบบเดิม 3-105-71/64สบ) ประกอบกิจการ คัดแยกวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย ทะเบียนโรงงานเลขที่ 10190376225642

แต่จากภาพที่ปรากฏเป็นข่าวน่าจะมีวัสดุจำพวกเศษหรือขยะอิเล็กทรอนิกส์ และวัสดุกองกลางแจ้ง หรืออาจจะมีการล้างทำความสะอาด บดย่อย ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งมลพิษหนึ่งได้ และระหว่างเก็บตัวอย่างยังพบช่องทางระบายน้ำออกจากโรงงานสู่แหล่งน้ำด้านนอกด้วย

E บริษัท อัสพรรณ เอ็กซ์โพลซีฟ จำกัด ประกอบกิจการผลิตและขายส่งวัตถุระเบิด

ข้อเสนอ

การตรวจสอบเพิ่มเติมสำหรับ
โรงงานบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด

บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด
มีใบอนุญาตประกอบกิจการ 3 ประเภท

- **2540: ได้รับใบอนุญาตโรงงานลำดับ 101 ประกอบกิจการโดยให้บริการรับฝังกลบวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่มีอันตราย**
- **2544: ขยายโรงงานครั้งที่ 1 เพื่อรับฝังกลบวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่มีอันตรายเพิ่ม**
- **2546: ขยายโรงงานครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มประเภทโรงงานลำดับ 105 สำหรับการรับฝังกลบวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่มีอันตราย และขยายกิจการคัดแยก**

- **2546:** ขยายโรงงานครั้งที่ 3 เพื่อรับปรับคุณภาพของเสียรวม, รับฝังกลบวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นของเสียอันตราย, เพิ่มกิจการรับบำบัดน้ำเสียรวม (รง. 101) และเพิ่มการคัดแยกของเสีย (รง. 105)

- **2549:** ได้รับใบอนุญาตเพิ่มคือ โรงงานลำดับ 106 สำหรับกิจการการรีไซเคิลของเสีย

กากอุตสาหกรรมที่ให้บริการบำบัดและกำจัด

สิ่งปฏิกูล วัสดุที่ไม่ใช้แล้ว กากอุตสาหกรรมที่ให้รับบำบัด/ฝังกลบ

- กากชีวภาพและอินทรีย์: ของเสียจากพืช สัตว์ และชีวมวล
- เศษกระดาษ ไม้ ขี้เลื่อย สิ่งทอ เส้นใย
- เศษพลาสติก ยาง พอลิเมอร์ วัสดุสังเคราะห์
- เศษแก้ว เซรามิก วัสดุก่อสร้าง
- กากแร่ หางแร่ ดิน ทราย ทรายจากเบ้าหลอม ทรายขัด
- กากจากกระบวนการผลิต เช่น วัตถุดิบไม่ได้คุณภาพ ผงคาร์บอน
- ตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสีย ฝุ่นจากระบบบำบัดมลพิษ และอื่นๆ
- เถ้า ตะกรัน กากจากเตาเผา
- สารเร่งปฏิกิริยาต่างๆ ที่ใช้งานแล้วจากอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เคมี หรือปิโตรเลียม
- วัสดุทนไฟหรือความร้อนที่ใช้งานแล้ว
- ฯลฯ

น้ำเสียปนเปื้อนที่ให้บริการบำบัด มี 6 ประเภท

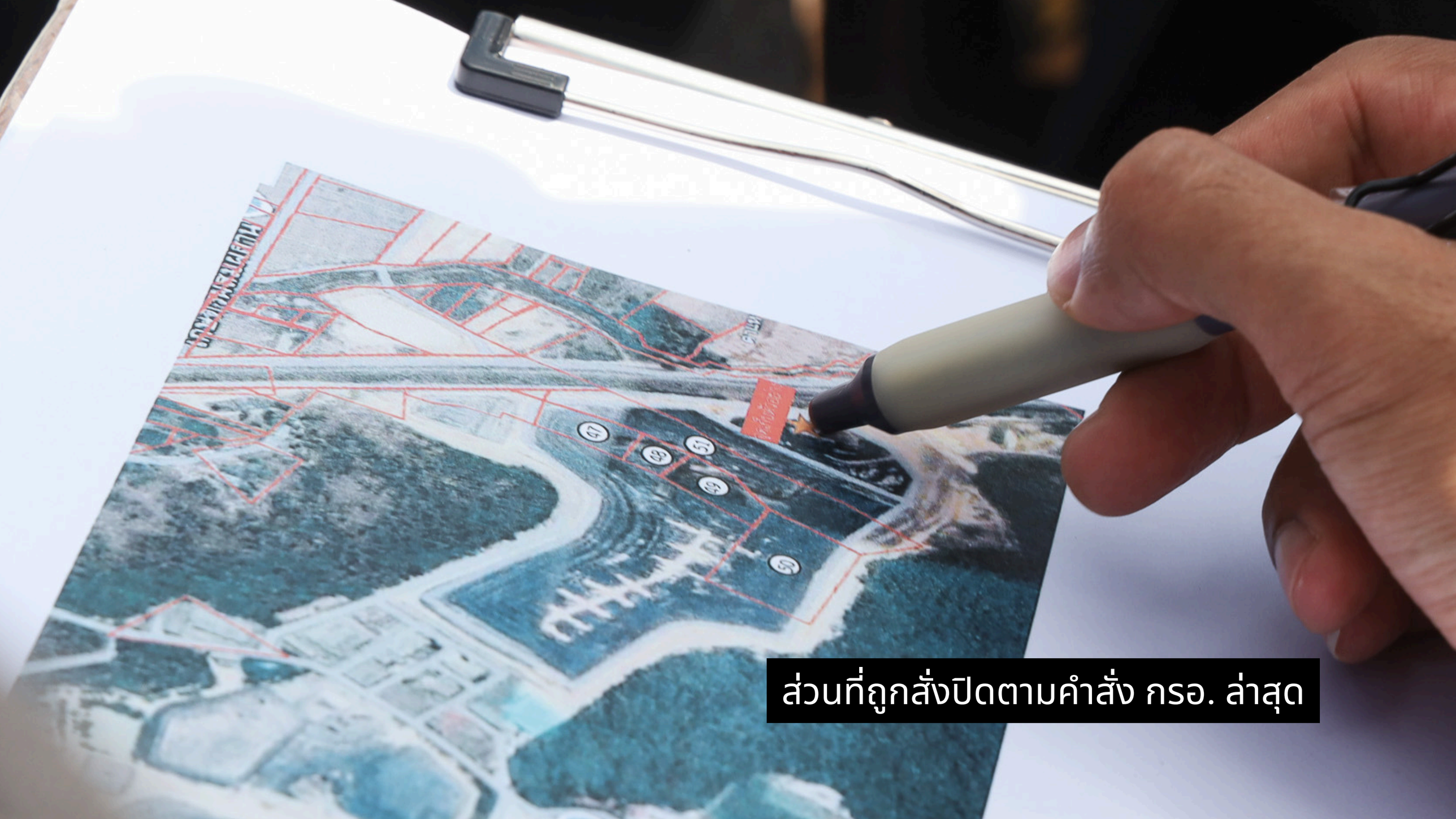
- น้ำเสียกรด
- น้ำเสียด่าง
- น้ำเสียโครเมียม
- น้ำเสียโลหะหนัก
- น้ำเสียไซยาไนด์
- น้ำเสียฟอกย้อม

ข้อเสนอตรวจสอบเพิ่มเติม

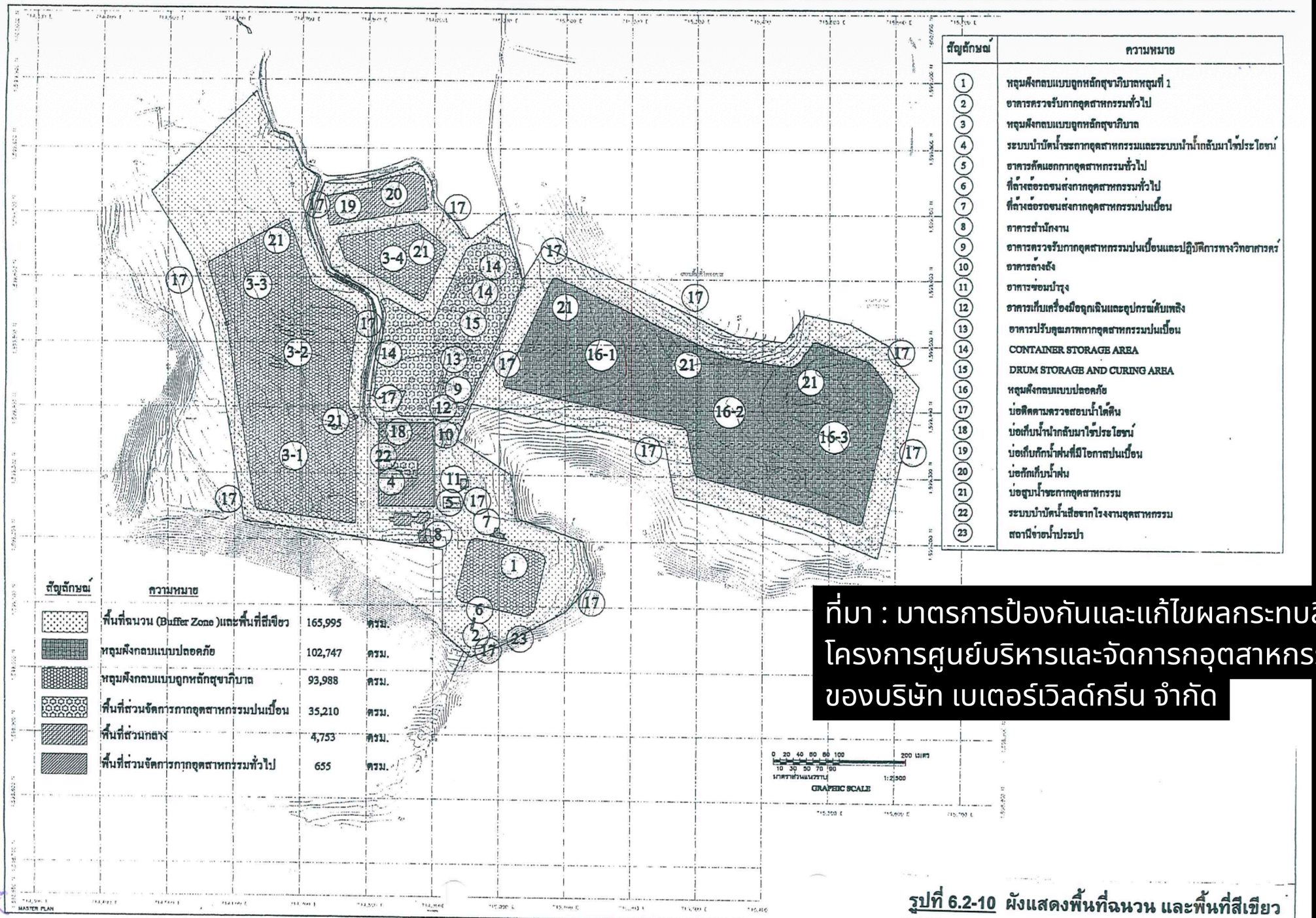
1. การตรวจสอบเรื่องการปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรการที่ผ่านการอนุมัติรายงาน EIA ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
2. เงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
3. การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

ประเด็น

- ขนาดพื้นที่ของโครงการที่ได้รับการอนุมัติจาก EIA และขนาดพื้นที่ในปัจจุบัน
- ระบบบำบัดน้ำชะ และระบบรองรับน้ำฝน
- ระบบบำบัดน้ำเสียทางเคมี ความสามารถของระบบบำบัด ชนิดและปริมาณน้ำเสียที่รับเข้ามาบำบัด
- ระบบป้องกันการรั่วไหลของน้ำปนเปื้อนสู่พื้นที่นอกโครงการ
- ความเปลี่ยนแปลงของขนาดของพื้นที่กันชน

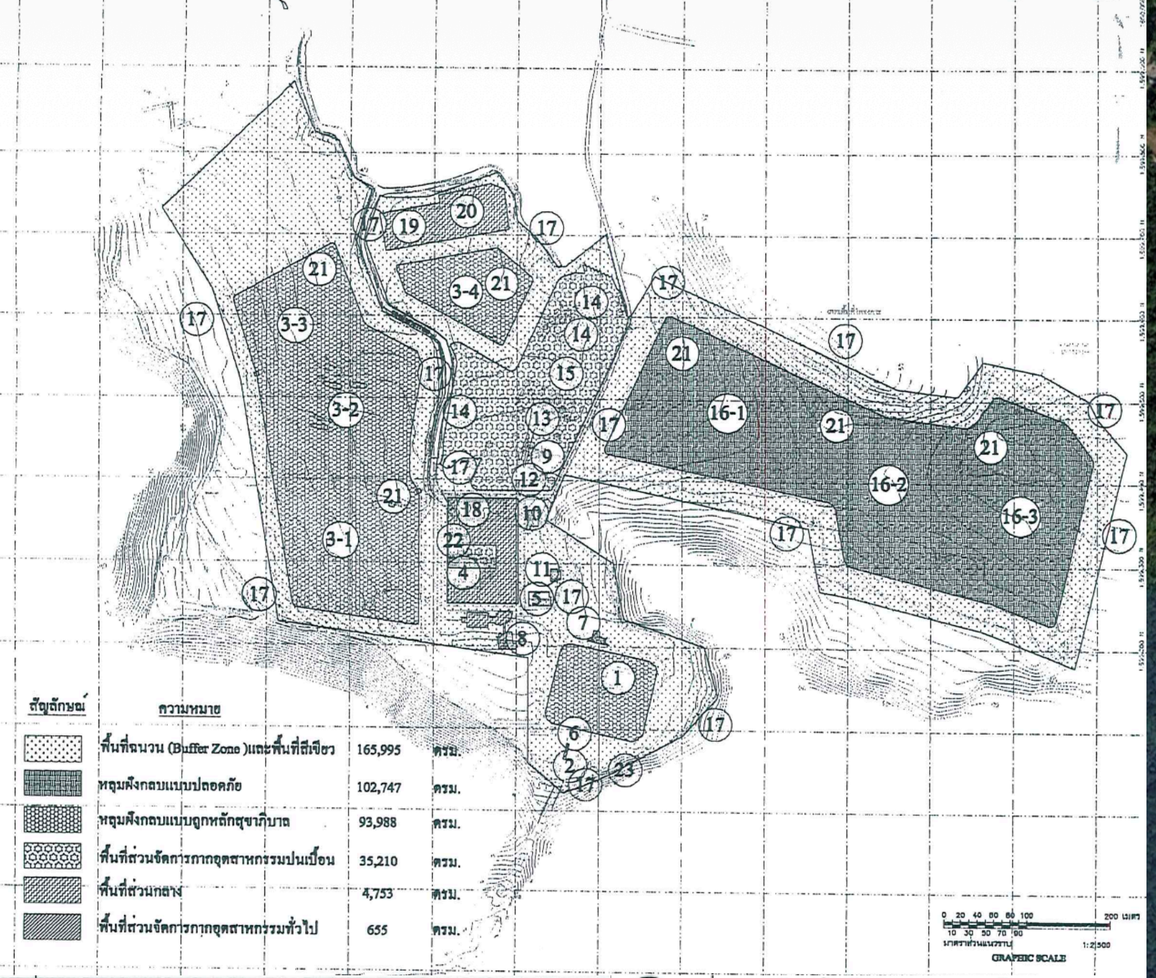

ส่วนที่ถูกสั่งปิดตามคำสั่ง กรอ. ล่าสุด

ที่มา : มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมช่วงก่อสร้าง โครงการศูนย์บริหารและจัดการกอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี ของบริษัท เบเตอร์เวิลด์กรีน จำกัด

รูปที่ 6.2-10 ผังแสดงพื้นที่ฉนวน และพื้นที่สีเขียว

สัญลักษณ์	ความหมาย		
	พื้นที่ฉนวน (Buffer Zone)และพื้นที่สีเขียว	165,995	ตรม.
	หลุมฝังกลบแบบปลอดภัย	102,747	ตรม.
	หลุมฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล	93,988	ตรม.
	พื้นที่ส่วนจัดการกากอุตสาหกรรมปนเปื้อน	35,210	ตรม.
	พื้นที่ส่วนกลาง	4,753	ตรม.
	พื้นที่ส่วนจัดการกากอุตสาหกรรมทั่วไป	655	ตรม.

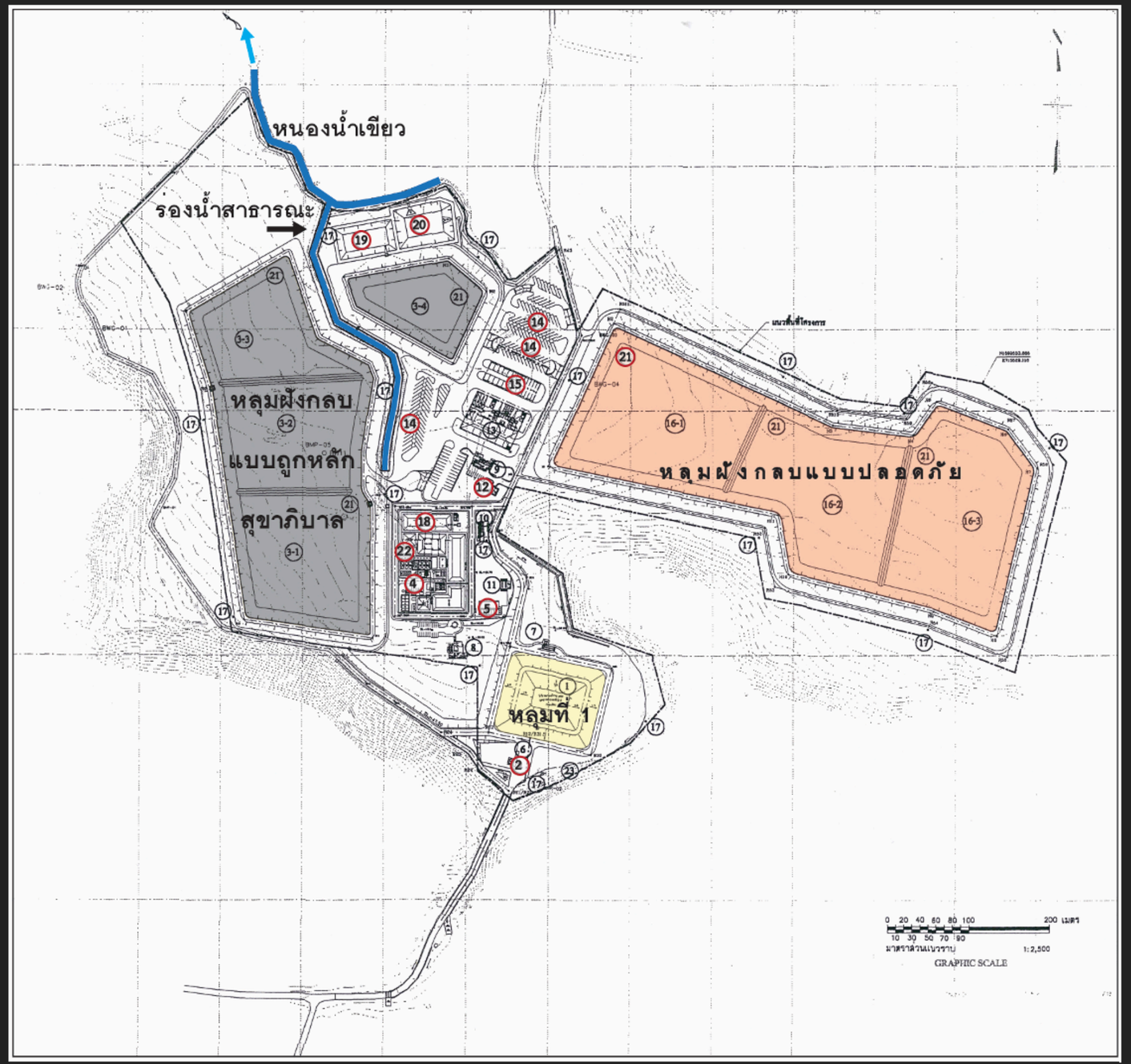
0 20 40 60 80 100 200 เมตร
10 30 50 70 150
มาตราส่วนแนวราบ 1:2,500
GRAPHIC SCALE

สัญลักษณ์	ความหมาย
1	หลุมฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลหลุมที่ 1
2	อาคารตรวจรับกากอุตสาหกรรมทั่วไป
3	หลุมฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล
4	ระบบบำบัดน้ำชะกากอุตสาหกรรมและระบบนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์
5	อาคารคัดแยกกากอุตสาหกรรมทั่วไป
6	ที่ล้างล้อรถขนส่งกากอุตสาหกรรมทั่วไป
7	ที่ล้างล้อรถขนส่งกากอุตสาหกรรมปนเปื้อน
8	อาคารสำนักงาน
9	อาคารตรวจรับกากอุตสาหกรรมปนเปื้อนและปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์
10	อาคารล้างถัง
11	อาคารซ่อมบำรุง
12	อาคารเก็บเครื่องมือฉุกเฉินและอุปกรณ์ดับเพลิง
13	อาคารปรับคุณภาพกากอุตสาหกรรมปนเปื้อน
14	CONTAINER STORAGE AREA
15	DRUM STORAGE AND CURING AREA
16	หลุมฝังกลบแบบปลอดภัย
17	บ่อติดตามตรวจสอบน้ำใต้ดิน
18	บ่อเก็บน้ำนำกลับมาใช้ประโยชน์
19	บ่อเก็บกักน้ำฝนที่มีโอกาสปนเปื้อน
20	บ่อกักเก็บน้ำฝน
21	บ่อสูบน้ำชะกากอุตสาหกรรม
22	ระบบบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม
23	สถานีจ่าหน้าประปา

เปรียบเทียบกับภาพถ่ายทางอากาศปี 2569

แผนภาพที่ ๑. ผังแสดงพื้นที่โครงการ

หมายเหตุ: ปรับปรุงแผนที่แสดงที่ตั้งโครงการและร่องน้ำสาธารณะหนองน้ำเขียว โดยมูลนิธิบูรณะนิเวศ, กรกฎาคม ๒๕๕๙, อ้างอิงข้อมูลจากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับข้อมูลเพิ่มเติม, เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๕, หน้า ๗๑.

[คำอธิบายภาพ (บางส่วน) หมายเลข (๒) คืออาคารตรวจรับกากอุตสาหกรรมทั่วไป, หมายเลข (๔) คือระบบบำบัดน้ำชะกากอุตสาหกรรม, หมายเลข (๕) คืออาคารคัดแยกกากอุตสาหกรรมทั่วไป, หมายเลข (๑๔) คือ Container storage Area, หมายเลข (๑๕) คือ Drum Storage and curing area, หมายเลข (๑๘) คือบ่อเก็บกักน้ำไปใช้ประโยชน์, หมายเลข (๑๙) คือบ่อเก็บกักน้ำฝนที่มีโอกาสปนเปื้อน, หมายเลข (๒๐) คือบ่อเก็บกักน้ำฝน, หมายเลข (๒๑) คือบ่อสูบน้ำชะกากอุตสาหกรรม, หมายเลข (๒๒) คือระบบบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม]

ขอขอบคุณ

มูลนิธิบูรณะนิเวศ

แผนงานพลเมืองสู้มลพิษอุตสาหกรรมเพื่อลดความเสี่ยงทางสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ติดต่อข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

มูลนิธิบูรณะนิเวศ

Ecological Alert and Recovery - Thailand

(EARTH Thailand)

Email: earth@earththailand.org

เพจมูลนิธิบูรณะนิเวศ

เพจหยุดภัยมลพิษ

http://www.earththailand.org